PROPERTY OF ACKU

اونیزه خپلواکه تحلیلي خپرونه

اراده

د افغان نشراتي مرکز خپرونه

سال دوم شماره چهل و سوم
شماره مسلسل ۶۷
چهار شنبه ۲۰ سنبله ۱۳۸۱ هـ ش
٤ رجب المرجب ۱٤۲۳ هـ ق
۱۱ سپتامبر ۲۰۰۲ م

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER
AMRC
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

از نخستین سالروز

شهادت راد مرد بزرگ جهاد و مقاومت

تجلیل بعمل آمد

از نخستین سالروز شهادت قهرمان ملي کشور احمدشاه مسعود رادمرد بزرگ جهاد و مقاومت زیر نام روز شهید در ستدیوم ملي ورزشی کابل به اشتراک هیات رهبری دولت، رهبران محترم جهادی و قوماندانان، سفرای کشور های دوست اعضای کور دیپلماتیک و جمع غفیری از هموطنان ما روز ۱۸ سنبله بزرگداشت و تجلیل بعمل آمد.
مراسم با تلاوت آیاتی چند از کلام الله مجید و پخش سرود ملی کشور آغاز گردید که همزمان با آن پرده از روی تصویر بزرگ سالار مقاومت و جهاد برداشته شد، بعداً پیام اعلیحضرت محمد ظاهر بابای ملت و زعیم ملی کشور توسط آقای سید مخدوم رهین وزیر اطلاعات و فرهنگ و پیام محترم حامدکرزی رئیس اداره انتقالی اسلامی افغانستان توسط محترم شهرانی معاون ریاست اداره انتقالی اسلامی افغانستان قرائت گردید.
سپس محترم مارشال فهیم معاون اول ریاست اداره انتقالی اسلامی افغانستان ووزیر دفاع طی بیانیه مبسوطی روی کارکردهای والای قهرمان ملی کشور روشنی انداخت.

بقیه ص ۲

د لوی او بښونکي خدای په نامه

سرمقاله

د کابل سیاسي نبض

کابل چی د انقلابونو زانگو هم ورته ویل کیږي په دی برسیره چی د سیاسی او فزیکي بیا رغونی دپاره ئی په ملي اونړیواله سطحه هلي ځلي رواني دي خو د دې تر څنګ چې کومې ورانکاري او تخریبي عملیات منځ ته راځي کابل ئې یو ځل بیا د نړیوالو رادیوګانو او میډیا په خوله کې ورکړی دی او داسې ورځ به نه وي چې کابل تر سیاسي او خبري تحلیل لاندې نه راځي.

پاتی په ۶ مخ کې

وکیل احمد ایجنت بود یا خوشخدمتی می کرد !؟

ص ۲

سیمینار بین المللی توسعه مطبوعات آزاد و کثرت گرا در کابل تدویر یافت

ص ۴

وکیل احمد ایجنت بود یا خوشخدمتی می کرد !!

و اینک پس از گذشت تقریباً یکسال از حوادث اتفاق افتاده درنیویارک وواشنگتن دریازدهم سپتامبر سال ۲۰۰۱ میلادی وزیر خارجه طالبان مولوی وکیل احمد متوکل که زمانی غرب و بخصوص منابع امریکایي معتدلش می خواندند و بعضاً منابع افغانی افغان بودنش را زیر سوال قرار می دادند و بعداز آنکه خودش رابه نیروهای امریکایي تسلیم کرد در اسارات آنان بسرمی برد ادعامی کند که من سه ماه قبل از به وقوع پیوستن حوادث نیویارک وواشنگتن به مقامات امریکایي درپاکستان ونماینده گان سازمان ملل متحد اطلاع دادم که سازمان القاعده و اسامه بن لادن در نظر درند حوادث خونینی را در امریکا سازمان دهند که طی آن هزاران انسان به خاک و خون کشانیده خواهند شد، من این اطلاغات را که از دست دوم یعنی از طریق رهبران جنبش های مخالف با حکومت از بکستان بدست آورده بودم بواسطه معاونم بامقامات قونسلگری امریکا در پشاور مطرح ساختم و از آنها و مقامات سازمان ملل خواستم که مارا از شر مهمانان (القاعده) رهایي بخشند تامبادا افغانستان در آتشی بسوز د که آنها می خواهند شعله ورش بسازند.

و معاون وی از طریق بی. بی. سی مهر تائید برادعای و زیرش نهاده می افزاید آری من این همه را به مقامات امریکایي و سازمان ملل رسانیدم اما از ذکر منبع اطلاع دهنده نظر به ملحوظاتی خود دارای کردم.

و مسوولین امریکایي هم از حصول این اطلاع انکار نمی کنند با آنکه میدانند اگر این خبر می تواند سیاست امریکا در قبال جنگ با تروریزم و یا حداقل سرنوشت اداره آقای پوش را با خطر مواجه سازد این سوالی را هم جدا مطرح می سازد که:

آیا وکیل احمد هم ایجنت بود و به سازمان مربوط اطلاعاتی از این دست را می فرستاد، یا خوشخدمتی می کرد !!؟

و ما هم می خواهم بدانیم که آیا این همه بخاطر برائت گرفتن وکیل احمدی که از جای وزیر خارجه طالبان روی همه جنایات روا داشته شده بر ملت مظلوم مان با لبخند مضحک خاک می انداخت عنوان نشده و نمی شود:

از نخستین سالروز شهادت ...

و به تعقیب وی قاضی القضات افغانستان محترم فضل الهادی شینواری و محترم کریم خلیلی معاون ریاست اداره انتقالی در رابطه با قهرمانی هاو درایت سپه سالار بی بدیل جهاد و مقاومت مردم افغانستان سخنرانیهای نمودند بعداً محترم محمد یونس قانونی وزیر معارف کشور ضمن تشریح افکار واهداف مسعود شهید بر ضرورت تعقیب و تداوم راه وی تاکید کرد.

بعد از آنکه سانحه ترور توسط آقای مسعود خلیلی شاهد عینی آن تراژیدی حکایه گردید، اکلیل های گل توسط رهبران محترم جهادی، نمایندگان اقشار و اقوام مختلف کشور، هیبت های رهبری وزارت خانه ها ومقامات ارشد دولتی، سفراو اعضای کوردیپلماتیک مقیم کابل، هیئت رهبری و شاگردان مکاتب شهر به پای تصویر مسعود قهرمان گذاشته شده وادای تسلیت به فرزند آن شهید صورت گرفت.

سپس پیام خانواده های شهدا راشگوفه سحر قرائت نموده و یک قطعه فوتوی قهرمان ملی کشوررا به احمد مسعود پسروی اهدا نمود. متعاقباً احمد مسعود پیامش را عنوانی ملت مجاهد افغان و خانواده های شهدا قرائت کرد که در ختم پیام دستار افتخاری احمدشاه مسعود به عنوان سمبول وطندوستی به سر پسرش گذاشته شد مراسم با قرائت دعائیه توسط پروفیسور برهان الدین ربانی رئیس جمهور اسبق افغانستان حوالی ساعت یک وسی دقیقه ظهر پایان یافت.

جریان این مراسم توسط صدها ژورنالیست داخلی و خارجی جهت اشاعه و نشر ثبت گردیده است.

اراده

دها شهروند کابل در خاک و خون غلتید

دست کم سی تن کشته وافزون بر یکصد هشتاد تن از اثر انفجار دوبمب در شهر کابل زخمی گردید.

بمب ها که در یک بایسکل و یک موتر ماسکویچ جاسازی گردیده بود حوالی ساعت سه بعد از ظهر روز پنجشنبه در جاده مقابل وزارت اطلاعات وفرهنگ و هوتل سپین زر منفجر گردیده وعده ي کثیری از هموطنان بیگناه مارا به خاک وخون کشانید. در میان قربانیان این عمل جنایت کارانه هفده زن و سیزده طفل مَعصوم شامل اند. منابع امنیتی و شفاخانه های شهر کابل رقم کشته شده گان را سی تن وتعداد مجروحین را یکصدوهشتاد شش تن وانمود ساخته افزوده اند که وضع صحی عده ایٔ ازمجروحین وخیم است. گرچه تاکنون موظفین امنیتی موفق به دستگیری عاملین این جنایت نگردیده است اما تلاش وسیع وگسترد ه یی در شهر بخاطر جلوگیری از تکرار چنین حوادث ودستگیری مجرمین راه اندازی شده است

اراده

درعکس: از اثر انفجار بمب در جاده مقابل وزارت اطلاعات و فرهنگ به دهها واسط نقلیه خسارات شدید وارد آمده است.

طی کنفرانس بین المللی مسعود شناسی

شهید احمد شاه مسعود براي کسب جایزه نوبل کاندید شد

کنفرانس بین المللی مسعود شناسی روز سه شنبه در بالروم هوتل انتر کانتیننتال دایر گردید.

در این کنفرانس که بخاطر تجلیل از اولین سالروز شهادت قهرمان ملی کشور شهید احمدشاه مسعود تدویر یافته بود. بعد از آنکه آیات چند از کلام الله مجید قرائت گردیده وبه روح پاک شهید احمد شاه مسعود اتحاف ادعیه صورت گرفت. اً محترم حامد کرزی رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان در رابطه به قهرمانی ها و رشادت های شهید احمد شاه مسعود صحبت نمود سپس داکتر سید مخدوم رهین وزیر اطلاعات و فرهنگ از شهید احمد شاه مسعود بنام یک قهرمان عصر یاد آوری کرد.

متعاقباً مسعود خلیلی سفیر افغانستان در دهلی و دوکتور عبدالله وزیر امور خارجه با النوبه پیرامون پایمردی ها و جانبازی های مسعود شهید سخنرانی نمودند.

هچنان در این محفل پروفیسور برهان الدین ربانی رئیس جمهور سابق افغانستان، عبدالرب رسول سیاف شخصیت جهادی و پیتر تامسن استاد فاکولته نبراسکا و سفیر امریکا در دوران جهاد نیز پیرامون موضوع صحبت نمودند در روز دوم این کنفرانس از سوی شرکت کنندگان پشنهاد گردید تا شهید احمدشاه مسعود غرض کسب جایزه نوبل کاندید شود. همچنان پیشنهاد گردید. تایک آبده تاریخی در یک محل مناسبت اعمار شود مسمی ساختن ۱۸ سنبله بنام روز شهدا، ایجاد یک پوهنتون بنام مسعود دریکی از ولایات کشور وذکر اندوخته ها و تجارب مسعود دریک کتاب درسی گنجانیده شود.

در روز دوم کنفرانس که تحت ریاست مسعود خلیلی سفیر افغانستان در هندوستان دایر گردیده بود موسو همیری عضو پارلمان فرانسه پیام رئیس مجلس سنای انکشور را قرائت نمود و وزیر خارجه بلجیم در پیامش مرگ مسعود رایک ضایعه عظیم دانسته و امادگی دولت مبتوعش را غرض بازسازی افغانستان تاکید نمود.

قابل تذکراست که در کنفرانس جنرال فلیپ موریان سابق قوماندان نیروهای ناتو، حق نظروف محقق تاجیک، احمد علی شیخ جامعه شناس کشور سودان، قدرالله حسن زاده ژورنالیست ایرانی، مهرالنسه شاعره پر اوازه تاجیک، عبداله الحج خبرنگار مصری، پالموت عضو انجمن همبستگی با افغانستان در فرانسه، مذهب شاه روز نامه نگار تاجیک، قاسم سکندروف شخصیت مردمی در تاجکستان فرانسواکونس عکاس فرانسوی و شاهد صحنه ترور مسعود شهید و جعفریان خبرنگار تلویزیون ایران باالنوبه در باره ابعاد مختلف شخصیت مسعود شهید صحبت نمودند.

از این کنفرانس که به ابتکار کمیسیون برگذاری مراسم سالروز شهادت احمد شاه مسعود تدویر یافته بود در شخصیت های شناخته پنج قاره جهان دعوت بعمل آمده بود.

حسیب نوری

په افغانستان کې د آزادو مطبوعاتو د آزادي تاريخي بهير

په ۱۲۹۸ لمريز کال (۱۹۱۹ع) د افغانستان د سياسي خپلواکۍ ترلاسه کيدلو وروسته په هيواد کې د قانون د واکمنولو هڅه روانه شوه اود هېواد ځوان او آزاد حکومت د اعليحضرت غازی امان الله خان په مشري د قانون جوړوني يو پراخه بهير پيل کړ چې په دي کې د فرعي او اساسي قوانين دواړه شامل دي.

د هېواد لومړنی اساسي نظامنامه چې د ۱۳۰۱ لمريز کال په ژمي کې لويې جرګې پاس کړې وه د ۱۳۰۲ لمريز کال په څرمونې کې نافذه او خپره شوه او دهمدې نظامنامې (۱۱) مادې د مطبوعاتو آزادي تضمين کړه او ويې ليکل: ((د مربوطو قوانينو له حکم سره سم د داخلي ورځپانو او مطبوعاتو چاپول آزاد دي. ورځپانو چاپولو حق د افغانستان ددولت او اتباعو دی خارجي خپرونې به ددولت له خوا تنظيم او سانسور کېږي. (۱۱ماده).

د اساسي نظامنامې د همدې مادې له مخې د مطبوعاتو د قانون جوړول هم د نورو نظامنامو ترڅنګ په نظر کې وو خو دا کار هله چټك شو چې د ۱۳۰۲ کال د لیندۍ په لومړۍ نيټه د هېواد نامتو ليکوال علامه صلاح الدين سلجوقي د ثروت په نامه يوه نيمه رسمي جريده خپره کړه او پکې ويې ليکل چې ((نيمچه طبيب بلای جان است و نيمچه ملا بلای ايمان)) او همدې ليکنې يو شمېر ملايان و پارول او ددې جريدې د بنديدلو غوښتنه يې وکړه، حکومت د مطبوعاتو د قانون تر راوتو پورې د ثروت جريده بنده کړه خو ډېر ژر يې د همدې کال د مرغومي په ۱۰ نيټه د مطبوعاتو نظامنامه نافذه او خپره کړه او په دې توګه د اساسي قانون له خوا د مطبوعاتود آزادي تضمين د مطبوعاتو دقانون په چوکاټ کې وشو.

د مطبوعاتو دې نظامنامې په دو څپرکوکې اتلس مادې درلودې او مهم ټکي يې داوو چې اخبارونه يوازې افغاني تبعه خپرولای شي. هره خپرونه يو څښتن او يو مسوول مدير لري خو څښتن مسوول مدير هم کيدلای شي، مسوول مدير بايد يوويشت کلنی پوره کړې، له مدني حقوقونه محروم او په بدو چارو محکوم نه وي او له ليکوالي نه کفايت تر حده برخمن وي، د خپرونې اجازه په مرکز کې د کورنيو چارو له وزارت او په ولاياتو له نايب الحکومه او حاکم اعلی څخه اخيستله کيده. خپرونه مکلفه وه چې رسمي تبليغات وړيا خپاره کړي او هم دخپلې خپرونې د ليکنو ځوابوه نشر کړي، غير سياسي يعنې ادبي او فني خپرونې ددې نظامنامې تابع نه وي خو دکتابونو چاپول د پوهنې وزارت له اجازې پرته د هېواد په مطبوعاتو کې نه شوای خپريدلای.

ددې نظامنامې دوهمه برخه جزايي احکام ووچې قانوني جزا مسوول مديراودليکنې ليکوال ته ورکول کيده، بې اجازې خپرونې وار له واره بنديدې. د اسلام، سپيڅلی دين سپکاوی پاروونکی مطالب، داخلاقو ضد خبرې، د دوستو هېوادونو دمشرانو، د شاهي کورنۍ. ددولتي ادارو، محکمو، رسمي هيئاتونو او لښکرو او سورې غندنې په عدليه محکمو کې تر پوښتنې لاندې راتلی خو د مامورينوپه وړاندې ثابتې شوي رشتيا خپرونې د جزا وړ نه وي. په عسري چاروکې دولت د خپرنو مخه نيولای او هم يې له بهر نه د راتلونکو ناوړو خپرونو مخه نيولای شوای.

د همدې نظامنامې له مخې د ثروت جريده هم بيرته خپره دانيس ملي جريده هم نشر شوه د نسيم سحر جريده هم منځ ته راغله او دنوروز جريده هم راووته، چې انيس يو ځل محاکمه شو او ازاد هم شو خو نسيم سحر تر پنځلس ګڼو خپريدو وروسته بند شو.

د ۱۳۰۷ کال تر کورنی اړودوړ وروسته د محمد نادر شاه په پاچاکيدلو سره، له دې سره چې په تجديد شوي اساسي قانون کې ۲۳ ماده د مطبوعاتو د آزادي ماده وه خو عملاً چاحق نه درلود چې څه نشر کړي نو ځکه تر شل کاله ځنډ وروسته د ۱۳۲۹ کال د مطبوعاتو اصولنامه يوځل بيا نافذه او نشر شوه چې ۱۴ فصلونه او۴۶ مادې يې درلودې، دې نظامنامې د مطبوعاتو په کلمه کې ورځپانې، جريدې، کتابونه، رسمونه، ريکاردونه فوتوګرافي، راديو ګانې، سينماوې، خطابې، تياتر، د تبليغ او تمثيل ټول وسايل رانغښتل او مطبعې هم پکې شاملې وې او په نورو برخوکې يې هم دقيق تعريفونه درلودل، ترچاپ وړاندې سانسورپکې نه ؤ خود مطبوعاتي تيريو ګرويزنه کيدله. د مسوول مدير شرايط همهغه وو خو عمر يې ۲۵کلنۍ نه لوړ شوی واو بهرنۍ پانګه اچونه پکې منع وه. همدا راز په دې نظامنامه کې پولي تضمينونه مطرح شول چې د ورځپانې پنځه زره، د جريدې درې زره او د مطبعې پنځه زره افغانۍ وې. دا اصولنامه هر اړخيزه او منظمه وه اودکورنيو خپرونو، مطبعو او له بهر نه د راغليو خپرونو له پاره يې بيلابيل څپرکي درلودل. د همدې اصولنامې له مخې داولس - انګار، ندای خلق، وطن نيلاب، پامير، اتوم او نورې جريدې نشر شوې چې بيا يوه په بلې پسې بندې شوې او دحکومت په بدليدو د مطبوعاتو قانون هم له چلند څخه ولويده.

له ۱۳۳۲ تر ۱۳۴۴ پورې بيا هم يوولس دوولس کاله د آزادو مطبوعاتو مخه بنده وه، د ۱۳۴۳ کال اساسي قانون چې دديموکراسي لسيزه ورسره پيل شوه بيا هم په خپله (۳۱) ماده کې د مطبوعاتو آزادي تضمين کړه او ويې ويل:

چې دهمدې مادې له مخې په ۱۳۴۴ کال کې د مطبوعاتو دريم قانون جوړ او نافذ شو چې اته فصلونه او پنځه پنځوس مادې يې درلودې.

تر اتو نهو کلو چلند وروسته د ۱۳۵۲ کال په چنګابښ کې د جمهوريت سپينې کودتا په کيدلو سره يو ځل بيا د مطبوعاتو آزادي له منځه ولاړه او بيا د ۱۳۵۷ کال دثور د خونړۍ کودتا له کيدلو سره افغاني مطبوعاتو هم روسي او کمونيستي رنګ واخيست او مطبوعات له بيخه مختنق شول تر ۱۳۶۶ کال پورې چې کمونيزم رو ورو خپل رنګ له لاسه ورکاوه کمونيستي دولت د ځان د ملي شودلو اړه حس کړه او د يو شمېرنورو ملي اکټونو په ترڅ کې يې د مطبوعاتو د آزادي اعلان هم وکړ او د مطبوعاتو نوی قانون يې په نهو فصلونو او يو پنځوس مادو کې راووست چې د پخوانيو قوانينو په رڼاکې ترتيب شوی ؤ او يو شمېر جريدې دهمدې قانون په رڼا کې خپرې شوې.

په ۱۳۷۱ کال کې د کمونستي حکومت له نسکوريدو او دمجاهدينو د حکومت له جوړيدو سره د مطبوعاتو پنځم قانون په نهو فصلونو او يو پنځوس مادو کې جوړ شو چې په حقيقت کې يې د څلورم قانون په چوکاټ کې لفظي بدلونونه راوستي وو. ددې قانون له مخې هم يو شمېر جريدې خپرې شوې.

کله چې د تيرکال په ژمي کې په بن کې د افغانستان له پاره لنډ مهاله اداره جوړه شوه ورسره داپرېکړه هم وشوه چې په افغانستان کې به د نوي قانون تر جوړيدو پورې هماغه د ۱۳۴۳ کال اساسي قانون نافذ وي، ددې پرېکړې له مخې بايد د ۱۳۴۴ کال د مطبوعاتو قانون هم چې د دغه قانون په رڼا کې جوړ شوی ؤ نافذ پاتې شوی وای خو څرنګه چې له نويو حالاتو سره د مطبوعاتو د زياتې آزادي اړتيا وه نو ځکه دلنډمهالي ادارې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت په هېواد کې د مطبوعاتو دشپږم قانون په جوړولو لاس پورې کړ چې تر چاپ او نفاذ وروسته د ۱۳۸۰ کال په دلوکې د اطلاعاتو او فرهنګ د وزير له خواپه يوه لويه غونډه کې اعلان شو چې په رڼاکې يې په لسها و جريدې او مجلې خپرې شوي او لاتر اوسه دا لړۍ روانه ده.

د مطبوعاتو د ۱۳۴۴ کال قانون د وړاندنيو قوانينو پر ارزښتونو سره بيره يو شمېر نور ارزښتونه هم درلودل. دې قانون راديو او تلويزيون هم د مطبوعاتو په حکم کې راوستل خو هغه يې په دولت پورې مختص وبلل اوپه مقابل کې يې دولت مکلف وباله چې د انتخاباتو په وخت کانديدان له هغې نه د استفادې کولو مساوي موقع ومومي او هم په جزايي برخه کې هغه چاته چې په خپل سر د راډيو يا تلويزيون دستګاه جوړه کړي تر شلو زرو افغانيو پورې جريمه يا تر اووکالو پورې بند جزا به نظر کې نيول شوې وه او که نشرات هم وکړي نو بيايې جريمه تر ديرشو زرو افغانيو او بندتر لسو کلونو پورې ؤ. همدا راز يې اجازې نشريې هم تر شپږو مياشتو پورې بندډلود.

د امتياز خاوند له اردو سره تړون نه شو درلودلای خو مسوول مدير نه له اردو سره تړون درلودلای شوی، نه به شوری غړی ؤ او نه به د حکومت مامور ؤ.

د جزايي اجرااتو په برخه کې مهم ټکی داؤ چې جزا د مامورنيو د جرايمو او دعامه امنيت او منفعت خلاف د جرايمو د جزا د اصولنامې له مخې ورکول کيده او دا داسې اصولنامه وه چې له پخوا نه راپاتې وه، د نوي اساسي قانون له روحيې سره سمه نه وه او درنې جزاوې پکې وې چې د يوه مطبوعاتي شخص له پاره په هيڅ صورت وړنه وي. زه د يوې ازادې جريدې دمسوول مديرپه توګه ددې اصولنامې له اجرااتوسره له نژدې اشنا شوم چې دآزادې دفاع لاړې يې ډېرې سختې او دديموکراسي له غوښتنو لرې کړی وی.

همدا راز ددې قانون ازاديو يو شمېر نور عملي موانع درلودل، مثلاً قانون تر نشر وړاندې سانسور منع کړی وه او د آزادو مطبوعاتو اجازه يې ورکړې وه، خو په عمل کې آزادې مطبعې دومره محدودې وې چې د ښنست په حساب وې او آزادې جريدې مجبورې وې چې په دولتي مطبعه کې خپرې شي، دولتي مطبعې مسوول مديريت درلود چې دټولو خپرونو مطالب به يې ترنشر وړاندې لوستل او دنشريې تر چاپ وړاندې به يې مربوطو مقاماتو او څارنوالي ته رسول چې اکثره نشريې به تر توزيع وړاندې د مطبعې په خوله کې سانسوريدل او که به کومه نشريه ډېر ورته خطر ناکه وه نو بيا به د ماشين پرسراوحتی کله کله به يې يومخ چاپ شوی اوبل به يې پاتې وسانسوريدلی او څارنوالی ته ورل کيدلې او مسوول مدير به بيا د همغې سانسور شوې د څارنوالي له موظف نه يو رسيد واخيست.

بقيه ص ۶

سیمنار بین المللي توسعه مطبوعات آزاد و کثرت گرا در کابل تدویر یافت

سیمنار بین المللی توسعه مطبوعات آزاد و کثرت گرا که به پیشنهاد وزارت اطلاعات وفرهنگ و کمک مالی و فرهنگی سازمان یونسکو وموسسات انتر نیوز ، بی‌بی‌سی وبالتیک مدیا روز دوازدهم ماه جاری در بالروم هوتل انتر کانتیننتال کابل بکار اغاز نمود ه بود با صدور اعلامیه ای عصر روزپنجشنبه ۱۴ سنبله پایان یافت.

خبرنگار ما گذارش میدهد درروز اول سیمینار پس از انکه پیام های محترم حامد کرزی رئیس اداره انتقالی اسلامی افغانستان محترم سید مخدوم رهین وزیر اطلاعات وفرهنگ وآقای الخضر ابراهیمی نماینده خاص سر منشی ملل متحد برای افغانستان قرائت گردید مباحثات آزاد و جالب روی قانون مطبوعات در افغانستان اغاز شد که تا پایان کار انروز سیمینار ادامه یافت .درروز دوم سیمینار کارش را با بحث روی فعالیت رادیو تلویزیون از سر گرفت ومسایل چون عدم حضور آواز خوانان زن در نشرات رادیو تلویزیون ،تاثیر گذاری افکار دولتی برنشرات تلویزیون و نشرات تشریفاتی ویکجانبه ان با انتقاد شدید گرفته شد .همچنان طی اینروز مسایل آزادی مطبوعات در افغانستان به بحث گذاشته شد که اشتراک کننده گان شامل ، کارشناسان ژورنالیزم ، ژورنالیستان و روزنامه نگاران خارجی وافغانی با ارایه نظریات افکار پیشنهادات وانتقادات شان به جستجوی راه های بیرون رفت از موانع موجود فرا راه آزادی مطبوعات درافغانستان پرداختند خبرنگار ما می افزاي طی اخرین روز کار سیمینار اشتراک کننده گان در رابطه به ملی شدن آژانس اطلاعاتی باختر ، توزیع روزنامه ها به ولایات و نقش و چگونگی مطبوعات غیر دولتی بحث و تبادل نظر نمودندو کار سیمینار با صدوراعلامیه ای پایان یافت که جهت اگاهی خواننده گان عزیز اراده اینک ترجه متن غیر رسمی انرا بدست نشر می‌سپاریم .

اعلامیه سیمنار بین المللی پیرامون توسعه مطبوعات مستقل و کثرت گرا در افغانستان

ما اشتراک کننده گان داخلی وخارجی وهیت های حاضر در سیمینار پیرامون ارتقا مطبوعات مستقل وکثرت گرا در افغانستان (۱۲-۱۴سنبله ۱۳۸۱مطابق ۳ الی۵سپتمبر۲۰۰۲) از وزارت اطلاعات وفرهنگ دولت انتقالی اسلامی افغانستان و کمک کننده گان بین المللی

برای سازماندهی و برگذاری این سیمنار سپاس میکنیم .به دنبال سه روز بحث و گفتگو ما اعلام میداریم که این سیمینار زمینه یک فضای باز برای مباحثات در مورد مسایل و موضوعات مختلفی را که افغانستان جهت تحقق بخشیدن به اندیشه رسانه های گروه ئی آزاد و مستقل به ان روبرو است و در بیانیه ۶جون وزارت اطلاعات وفرهنگ قید شده فراهم نموده است .

ما بیانیه ۶جون را تائید میکنیم خصوصاً آزادی بیان را که به عنوان یک حق اساسی بشر و جزلاینفک جامعه آزادو پیشرفته که مردم افغانستان میخواهد به اساس تعالیم اسلامی ،دموکراسی و حقوق بشر بسازند تصدیق میکند .

ما میدانیم که ایجاد و حفظ رسانه ها آزاد مورد توجه تمام مردم کشور از همه اقوام ،قبایل حرفه هاو همه مردان وزنان است . ما از جامعه بین المللی میخواهیم تا تعهداتی را که در کنفرانس توکیو پذیرفته است در نظر گرفته واجرای انرا تسریع بخشد جامعه بین المللی از سرمایه گذاری در افغانستان و حمایت از بازسازی این کشور از جمله مطبوعات آزاد مستفید خواهد شد .

ما میدانیم که افغانستان به قوانینی نیاز دارد که زمینه ارتقاع رسانه های گروهی را فراهم کند . این قوانین همچنین باید حامی رسانه های گروهی باشد چرا که هدف از وضع این قوانین انست که از حق افغانها برای جریان آزاد تبادل نظر و ایده های گوناگون ومستقل دفاع شود و بتوان براساس ان

نقش اساسی را که در این بیانیه برای مطبوعات در نظر گرفته شده به اجرا در اورد از نقش های مهم مطبوعات شفافیت درگذارش های مربوط به دولت و پاسخگوبودن دولت است .مطبوعات همچنان باید به تمام اعضای جامعه فرصت دهد تا در بخشهای داخلی که به بازسازی کشور کمک خواهد کرد شرکت کنند .

برای رسیدن به این اهداف ما اقدامات ذیل را پیشنهاد مینمایم .

۱ پیشنهاد میگردد که حق اساسیآزادی بیان وآزادی مطبوعات در قانون اساسی آینده کشور تسجیل گردد .

۲- پیشنهاد میگردد تا تجدید نظر واقعی در چوکات زمانی روی سیستم حقوقی که به کار رسانه های جمعی تاثیر دارد فوراآغاز شود که هدف ازان ایجاد قوانین وپروسه های است که زمینه های ارتقاً آزادی بیان را فراهم میسازد و از حقوق ژورنالیستان حمایت نموده وامنیت کار انها را از جمله در زمینه نشر عقاید و گذارشات انتقادی ضمانت میکند .

۳-پیشنهاد میشود که بررسی و تجدید نظر شامل ان بخش از قوانین جزا شود که به آزادی بیان و رسانه های گروهی ارتباط میگیرد این قوانین باید با موازین بین المللی در زمینه تعریف اصلاحات برای روشن کردن قوانین مطابقت پیدا کند .و از آزادی بیان در مقابل محاکمه های خود سرانه و سو استفاده های سیاسی حمایت کند . این بررسی شامل تجدید نظر کردن اقدامات قانونی علیه ژورنالیستان از محاکم جنایی به محاکم ملکی شود .

۴- پیشنهاد میشود که قدم های برای تحقق اعلامیهجون برداشته شود تا هر شخص بتواند بدون کسب اجازه نامه به نشر روزنامه ،هفته نامه وماهنامه بپردازد .شرط کسب اجازه برای نشر در قانون مطبوعات باید فوراً مسکوت گذاشته شود .

۵- پیشنهاد میشود که کار فوری برای تاسیس یک مقام مستقل نشراتی برای اجازه دادن به ناشران نشرات رادیوي و تلویزیونی و توزیع فریکانسها براساس معیار های منصفانه عادلانه وکثرت گرایانه ومصٌون از مداخلات سیاسی آغاز شود . و توزیع فریکانس بر طبق ملاک های مشخص تعریف شده شفاف و مسوولانه صورت گیرد

۶- پیشنهاد میشود قوانینی که دولت را متعهد به پاسخگوی ودادن اطلاعات میکند تدوین شود .اطلاعاتیکه در اختیار دولت است باید در اختیار عموم مردم ورسانه ها قرار داده شود ودراین زمینه باید استشنا های مشخص محدود انهم.قابل استیناف وجود داشته باشد .

نشرات عامه

۷- پیشنهاد میشود که فوراً کار تبدیل رادیو تلویزیون افغانستان به یک سیستم افغانستان بٍ یک سیستم نشرات ملی اغاز شود باشناخت نقشی مهمی که رسانه های گروهی بر بحث برسر بازسازی ملی دارند بایک جدول زمانی برای این تغیر تا پایان سال ۲۰۰۲ و طرحی باجزیات باهدف پیشرفت چشم گیر در همین زمینه تا جون ۲۰۰۴ تهیه شود . این طرح باید در بر گیرنده یک هیت مستقل باشد که منعکس کننده تنوع جامعه افغانستان باشد .

۸- پیشنهاد میشود درحالیکه رادیو تلویزیون افغانستان به سوی تبدیل شدن به یک تلویزیون مستقل گام برمیدارد ،جامعه بین المللی به فراهم کردن کمک های مالی برای نشرات ملی مساعدت نماید . این کمک ها شامل ایجاد یک زیربنا برای رسانه های جدید از جمله در مناطق مختلف کشور به منظور جایگزین کردن ان با زیربنای که طی ۲۳سال جنگ نابود شده است .

رسانه های گروهی مستقل :

۹- پیشنهاد میشود که جامعه بین المللی باکمک های مالی و تخنیکی برای گسترش و ارتقا رسانه های گروهی کثرت گرا و مستقل ادامه دهد .همزمان پیشنهاد میشود که رسانه های گروهی باید کوشش کند که از نظر مالی مستقل شوند .

۱۰- پیشنهاد میشود که ژورنالیستان انجمن های را تشکیل دهند که از سیاست ها واقداماتیکه به نفع رسانه های آزاد ومستقل باشد واز نظریات و اطلاعات به شکل آزادانه دفاع کند این امر شامل شرکت در طرح قوانینی برای اشاعه حق آگاهی مردم از کارحکومت است .

۱۱- پیشنهاد میشود که انجمن های ژورنالیستان معیارهای ایجاد کنند که اصول کار حرفه های انها راتضمین کنند .این انجمن ها باید شوراهاي را به منظور بررسی و حل مشکلات مردم ایجاد نمایند

- پیشنهاد میشود که گام های در جهت تبدیل آژانس اطلاعاتی باختر به یک نهاد مستقل از دولت برداشته شود تا اژانس باختر بتواند با خبرگذاری های مستقل رقابت کند .

اجرا ونظارت:

۱۳- پیشنهاد میشود که این طرحها شامل بخشی از سیاست ملی شود و منابع مالی در بودجه سالانه دولت یا کشورهای کمک کننده بین المللی در نظر گرفته شود .

۱۴- پیشنهاد میشود که یک کمیته ژورنالیستان و دیگر حامیان رسانه های گروهی آزاد نشکیل شود که با وزارت اطلاعات وفرهنگ در اجراي اهدافی که در این اعلامیه مطرح شدهت همکاری کند.

ACKU

خواندنیهای جالب

جایزه نوبل

جایزه نوبل یکی از معروف ترین جوایز جهان بود که هر سال به افرادیکه خدمت برجسته ای به دنیای علم فزیک ،کیمیا ، ادبیات، طب وصلح نموده اند داده میشود این جایزه را الفرد برنهارد نوبل بنیانگذارعلم دینامنت یا خرابکاری برقرار نمود وعلتش هم بخاطر ان بود که او میخواست گناه اختراع دینامنت وسایر مواد منفجره را جبران کند .

الفرد نوبل با اختراع دینامنت یک ثروت افسانه ای بچنگ اورد و موقعی که درسال ۱۸۹۸ در گذشت مبلغ کلانی یعنی در حدودنه میلیون دالر از خود باقی گذاشت تا از مفاد ان جوایزی به کسانیکه در راه تمدن خدمت کرده اند داده شود نوبل تا اخر عمر عروسی نکرد و تمام میراث خود را به بانک سپرد تا سالانه جوایز فوق را به دانشمندان و سیاست مداران برجسته جهان بپردازد . جوایز فوق که از سال ۱۹۰۱ مرتب تفویض شده شامل یک مدال طلایي یک تصدیق نامه ویک مبلغ کلان پول میشود الفرد نوبل در سال ۱۸۳۳ در استکهلم بدنیا امد . تمام تحصیلات او وبرادرانش یعنی لودویک وروبردر خانه انجام گرفت .خانواده نوبل در سال ۱۸۴۵ استکهلم را ترک کردند و به پطرز بورگ رفتند . نوبل در سال ۱۶ سالگی یک کیمیا دان تمام عیار از کار درامدوبه زبان ها ی المانی .انگلیسی ،روسی وسوئدیمسلط شد او در سال ۱۸۵۰ روسیه را ترک کرد تا در پاریس در رشته کیمیا به تحصیلات خود ادامه بدهد . سپس مدت چهار سال در ایالات متحده امریکا تحت نظر جان اریکسون بکار پرداخت ووقتی که مجدداً به روسیه بازگشت در کارگاه پدرش مشغول کارگردید و مشغول آزمایش روی مواد منفجره شد و سر انجام دینامنت را اختراع کرد .

محمدهاشم روضه یي

ع.ثمرخیلي

ځنګه وکړم

دغم په ورخ باندې پیدایم خندا ځنګه وکړم

ژوند تیروم کولای یې نه شم اشنا ځنګه وکړم
زه ورته زړه ورکړم چې دابه مې عفت وساتي
خرخوي مینه او وطن مې حیا ځنګه وکړم
خوشالي کوم ده چې پیدا شي نو غمیږم پکې
د شهید مینه مې په زړه شي نخاځنګه وکړم
سپوږمۍ تول کړی وو مات ستوري په خپل شپول دننه
د ژوندون تګ نور په تیارو شو ادا ځنګه وکړم
وشي وعدې د شوندو سر به ستا په واك کې درکړم
د رنځور نوم یې راته راکړو روغتیا ځنګه وکړم
نشته عاشق سره سزا د مرګ په هر قانون کې
بـه خوځو ځله راکړل شوې سزا ځنګه وکړم
نور به وعدې زه د هیچا په عدالت ونه کړم
نفس دې ظالم قدرت پسنده ویسا ځنګه وکړم
د پیدایښت نه دې ناري کړې عاصمه دو طن او وطن
د سر پرې تیریم ابادي کې جفا ځنګه وکړم

شهرک بدون دروازه

ساکنان یک شهرک کوچک در هند ادعا مي کنند که از حدود ۲۰۰ سال پیش تا اکنون براي خانه هاي شان دروازه نساخته اند و هیچ دزدي در این شهرک وجود ندارد .انان معتقد اند که شهرک" میتانکولام" توسط خدایان هندو محافظت میشود ساکنان این شهرک عقیده دارند که هرکس در خانه خود دزدي را ببیند خشم وغضب خدایان شانرا برمي انگیزد .

چگونه تشخیص بدهیم که تخم مرغ تازه است

اگر تخم مرغ تازه باشد سفیدی ان هنگام شکستاندن خیلی غلیظ است وزردی رویسفیدی میماند و ته بشقاب نمی رود .اگر تخم مرغ تازه نباشد سفیدی ان از هم باز شده و زردی ان در سفیدی پخش میشود .تخم مرغ چند روزه در غذا خوب حل نشده وبرای پختن شیرینی ها شکل نمی گیرد . برای احتیاط بیشتر قبل از مصرف بهتر است تخم مرغ ها را در ظرفی جداگانه بشکنانیم و بعد به موارد دیگر اضافه کنیم .

میدانید دریاها در جائی قرار دارندکه قبلاً بودند .؟

سطح آب های زمین همیشه تغییر میکنند گاهی بالامی اید وبعضی وقتها پایین، به همین دلیل برخی دریا ها خشک شده اندامابرای خشک شدن این دریا ها مدت زمان طولانی لازم است ممکن است دریائی که ۶ میلیون سال قبل وجود داشته امروز دیگر اثری از ان باقی نمانده است و تنها به گودالی تبدیل شده باشد ممکن است دریاي که۲۰ هزار سال پیش وجود داشت اما امروز خشک شده و ما روی زمین زیر ان راه می رویم .

روغن ماهی خطر مرگ ناگهانی را کاهش میدهد

مطالعاتي که اخیراً صورت گرفته است نمایانگر انست کسانی که به مقدار کافي از روغن ماهی استفاده نمی کند بیشتر از افراد دیگر دچار مرگ ناگهانی و حمله قلبی میشوند . که علل چنین حوادث تپشهای غیرعادي قلب است .محققان اعلان کردند که نتیجه مطالعات طولانی روی ده ها هزار نفر به وضاحت این واقعیت را نشان میدهد که مصرف منظم ماهی، بیشترین میزان سلامتی را به دنبال دارد. بر اساس گفته یکی از محققان روغن ماهی خطر مرگ های ناگهانی را کاهش میدهد و از حملات قلبی غیر مرگ آور نیز جلوگیری می کند. طبق امار، هر سال حدود ۲۲۰ هزار امریکایی د چار مرگ ناگهانی می شود که همه آنها یک ساعت پیش از رسیدن به شفاخانه فوت می کنند. محققان دریافتند که هر چه مقدار مصرف ماهی یک فرد بیشتر باشد ، امکان رنج بردن از امراض قلبی ویا حتی مرگ ناگهانی نیز کمتراست. افرادیکه دست کم یکبار در هفته ماهی مصرف می کنند. ۳۰ در صد خطر مرگ و حمله قلبی برای آنها نسبت به افرادی که ماهی مصرف نمی کنند کمتر است و همچنان افرادیکه در هفته پنج بار ماهی مصرف می کنند ، ۵۴ در صدر خطر کمتری نسبت به حمله قلبی و یا مرگ ناگهانی دارند.

په افغانستان کې د ...

چې د یو مخیز اخبار شمېره یې هم راته پکې ولیکله او کله چې محکمې ته بوتلل شو هم قاضي ته مې سند وشود اوپه څارنوالي مې دعوه وکړه چې زما اخبارېې تر نشر مخکې سانسورکړی چې پـه نتیجـه کـې محکمـې داګڼه دپوښتنې وړ ونه بلله.

د مطبوعـاتو دقانون بله ستونځه داوه چې د ۱۳۴۳ کـال اساسـي قانون مطبوعـاتو او احزابو دواړو تـــه آزادي ورکـــړې وه خـــو دمطبوعـــاتو قـــانون راووت او داحزابو قانون تر پایه توشیح نـه شـو نـو غـیر قـانوني احزابـو د مطبوعاتو له لارې فعالیت پیل کړ او پـه خـلاص مـټ یـې د پردیـو ایډیالوژیو تبلیغ وکړ، حکومـت زموږ ددیني او ملي ارزښتونو پـه وړاندې د خپرونو دتخریب مخـه نـه شـوای نیـولای او یـوازې هغـو خپرونو ته څاروو چې پـر حکومت بـه یـې انتقادونـه کـول، دوی برسیرن انتقادونـه تعقیبـول خـو هغـه ژور تخریبونـه یـې نـه شـوای څارلای چې په پای کې یې ددولت و نـه لـه ىخـه انسـكه ه كـ ه د

مطبوعـاتو نـوی قـانون چـې د ۱۳۸۱ کـال د کـب پـه لومـړۍ نیټه نـافذ شو دتیرو قوانینو پر مختیـایي مـادې لـرې خـو لـوی امتیـاز یـې دادی چـې پـه دې قـانون کـې راډیـو، تلویزیـون او خـبرې آژانـس هـم ددولـت لـه انحصارنـه وتلـی او هرافغـان تـه حق ورکړل شوی چې دا دستګا وې جـوړې او فعـالې کـړي، داداسـې حـق دی چـې زمونـږ ګاونډیو شـپږ ګونـو هېوادونـو لاخپلو اتباعو ته نه دی ورکړي او داددې قــانون یـــو لـــوی دیموکراتیك امتیاز دی.

دې قـانون دامتیـاز اخیستونکي له پـاره د ۱۸ کلني پوره کول او دمسـوول مدیـر لـه پـاره د ۲۴ کلني سن تاکلی همداراز په دې قـانون کـې دامتیـاز خـاوند او مسـوول مدیـر دواړه لـه رسـمي مـاموریت نـه محـروم دی چـې، داقید تر پخوانیو قوانینو زیات دی او هم په عمـوم کـې ددولت مامورین له آزاد فکر کولو څخه بې برخې شوي دي.

داقــانون تــر نشـــر وړانـــدې د سانسور نه کولو صراحت نه لري خو روحیه یې پر همدې ولاړه ده. ددې قـانون تر راوتلو وروستـه د افغاني ناشرینو ترڅنګ یو شمېر خارجي متشبثین هم راغلـل چې یا مستقیماً نشرات کوي او یـا هم له ځینې افغاني خپرونو سره مرسـته کـوي دوی د ۲۴ کلنـې جګړې ځپلي افغانستان په هکله د آرامي اروپا غوندې فکـر کـوي څرنګه چې د لویدیـځ پـه ځینـي هېوادونو کې د نشریې د امتیـاز اخیسـتلو دودنشـته نـو لـه دې کبلـه دوی زمـوږ د مطبوعـاتو دقـانون دامتیـاز اخیسـتلو قیـد ددیموکراسي ضد عمل بولي او فشار اچوي چې د مطبوعـاتو لـه قـانون نـه دی داقیـد لـرې شـي او داطلاعـاتو او فرهنګ وزارت پـه یوه رسمي بیانیه کې هـم چې څه وخت مخکـې نشـر شـوه وعـده شوې چې قیـد بـه لـه منـځه وړي خو زموږ له پاره ددې قیـد ساتل نـه یـوازې داچـې ددیموکراسـي ضد نـه دی بلکـې د مطبوعـاتي انارشي مخنیوی کوي ځکـه پـه دې صورت کې یـو داسـې څوك چې قـانوني سن یې نه وي پوره کـړی ، یـو داسـې څوك چـې د لیکوالی سابقه اوتجربه نه لـری، یـو داسـې خوك چـې لـه مدنـي حقوقونـه محـروم وي د خپرونـې راایسـتلو حق نـه لـري خـو ددې ترڅنګ په دې برخه کې ژورغـور پـه کـار دی خصوصـاً د امتیـاز دخاوند او مسوول مدیردرسمي مـاموریت نـه درلودلـو شـرط یـو داسـې غـیر دیموکراتیـك شـرط دی چې د هـېواد پـه لسـهاوْزره مامورین چې فکر او سواد لري د خپل فکر لـه آزاد اظهار نـه بـې برخې کېږي او داد بشر د حقوقو داعلامیې د نولسمې مادې ضد عمل دی نو ځکه داقیـد بـاید لـه منځه ولاړشي.

همداراز پـه قـانون کـې د مـادي تضمینونو قید یو داسې قید دی چې د بې پیسـو خلکـو لـه پـاره دامتیاز اخیستل درنوي، سره له دې چې اوس داتضمینونه دومره درانه نه دي خو کله چې لـه خیره زموږ سکه درنـه شـي نـو بیـا د آبادو مره درندو دی چې اکـثره خلك د مـالي تنګسـي لـه املـه د خپــل فکــر لــه شــودلو نــه محرومـېږي نـو ځکـه بـاید لـه قانون نه مالي تضمین لرې شي. دا تضمیـن ظـاهراً ددې لـه پـاره دی چې کلـه د تخلف پـه صورت کې نو موړی شخص پیسـې ونـه لري نو ددې تضمین له پیسو نـه بـه اخیسـتلی کېږي. خـو لومـړی بـاید تخلف ونـه شـي او بیـا کـه وشي نو محکمـه پـه هر صـورت جریمه وصولولای شي.

یوه بله خـبره چـې پـه وازکومـي بـاید وکـړو هغـه داده چـې زمـوږ غربي دوستان زموږ د قوانینو د اسـلامي ارزښتونـو سـاتلو لــه برخې سره حساسیت شي.

دارو شـانه ده چـې زمـوږ مملکـت اسلامي دی مګر موږ د اسلام ددین او دمطبوعـاتي آزادي صـرف ځینـې اخلاقي معیارونه چې زموږ پـه ټولنه کې د نـورو سره توپـیر لـري د آزادي پـه معیـار څه توپـیر نلري. پـه قـانون کې د مطبوعاتو د بررسي کمیسیون نیمګړی دی ځکه تر نشر وروسته د یـوې خپرونـې پـه څېړنـه کـې د څارنوالـي برخـه چې لـه مطبوعـاتو سره قـانوني برخورد کـوي مهمـه ده او بـاید دعلومو اکادمی مطبوعـاتو او دژورنـالیزم د پوهنځي د نمـاینده ترڅنګ باید د څارنوالي نمـاینده هـم وي مـګر څنـګه چـې ددې قانون روحیه د سانسور پر اساس بنـا شـوې نـدی نـو دڅارنوالــي عضویـت تـه پـه کمیسـیون کـې ضرورت نشته.

په ۳۳ ماده کې چې نغدې جزا ټاکله شوې درسته نه ده ځکـه محکمـه د عمل سره سم له یوه حدنه تر بله حده جزا ټاکي نـو داثابتـه جریمه باید لـه لږ تـر زیـات پـورې وي چـې قـاضي عادلانه پرېکړه وکړای شي.

هغه موضوعات چې خپرول یې منع دي باید نور هم دقیـق او مشـخص شـي ځکـه زمـوږ پـه ټولنـه کـې ۲۴ کلنـو جـګړو ډېرې رخنـې کـړي او ډېرې ملـي سـتونځې یـې راولاړې کـړي نـو هغـه څه چـې زمـوږ ملـي وجود او تشخص ته زیان اړوي.باید نور هم مشخص شي.

پردې سر بیره باید هڅه وشي چې ټول مطبوعـات داسـې نشرات ولـري چـې ددولـت او ملـت تـر منـځ د بیلوالي پوله ړنګه کړي او دولتـي نشرات هم ملي نشرات شي او ملت یې خپل غږ وبولي.

وړاندیزونه ډېر دي خو په مشـخص ډول دا پورتنۍ ټیکي یادشول، زه په پای کې له محترم قانونپوه محمد اشـرف رسـولي او محـترم غـلام فـاروق عطا څخه مننه کوم چې ددې مقالې په حقوقي برخه کې یې ګټورې مشورې راکړې

منته

د سر مقالې پاتې برخه

که څه هم چی د طالبانو د رژیم نه په څر ګنده هیڅ پاته شوی ندی خو ویل کیږی چی د القاعدی اوافراطي طالبانو ځینی بنسټونه دا وخت بیا پـه خوزښت راغلـي دي او دکـابل د سیاسـي نبـض خرابـو ل غـواړی. همـدا اوس چـی د شـهید احمدشاه مسعود او د امریکې په متحده ایالاتوکی د دسمبر د یوولسمې نیټې لومړۍ کالیزه پـه ملي او نړیوالـه سطحه لمانځل کیږي د کابل او واشنګتن دښمنان طبعاً په کمیـن کی دی او غـواړی چی ددغـو کالیزو د نمانځلو جریان مختل کړی او دنظامی غبرګونونو په ښودلو سره د خپلی شبکی تر لاس لاندی پلان تطبیق کـړي او خپـل شـته والـی وښیـي دا سـمه ده چـی پـه افغانستان د طالبـانو او القا عده مرکزي هسـته ویجاړه شوې او سیاسي تشـکیلات ئی مـات شوي دي خـوداپـه دی معنـی نـه دی چی ګنـی کـابل ئـی لـه غمـه بـی غمـه شـوی دی. هماغسـی چـی واشنګتن له دغه سیاسی او تروریستی سر خوږی نه سر ټکوی او د ټولی دنیـا پـه ملګرتیـا ددغـی شبکی د بیخی د منځه وړلودپـاره سیاسی او نظامی ملګری پیدا کوي القـا عـده او دکـابل درژیـم مخالفین هـم پدی لټه کی دی چی کـابل تـه دګذارونو پـه ورکولو سره د انتقالی رژیـم بنسـټونه کمزوری کـړی او یـا خـو لـږ ترلـږه خلـك وویـروی. د پاکسـتان د جمـهور رئیـس پرویـز مشـرف د وروستیو څرګندونو چی شائی د طالبـانو اوالقاعده غـړی یـوځل بیـا دافغانسـتان پـه دننه کی منظم او متشکل شی او همدارنـګه دحزب اسـلامی مشـر حکمتیـار دکـابل او واشـنګتن پـه وړانـدی دجهاد اعلان نوی سیاسی خوځښتونه رامینځ ته کړی دی.دکابل او قندهـار وروسـتی پیښې چـی د سیاسـی لحـاظ خوراخطـر نـاکې ښودل شوی یو ځلې بیـا نړیوالـه ټولنـه کـابل تـه متوجـه کـړه او دسولی ساتی ځواکونو د پراختیـا پـه ضـرورت یـې د صحـت ټاپـه ووهله. دانتقالی دولت رئیس ښاغلی حامدکرزی باندی وروستیو تروریسـتی پیښو پـه هکلـه دسمدسـتی مطبوعـاتی کنفرانـس نـه څرګنده شوه چی ښاغلی حکمتیـار هـم دکـابل پـه وړاندی د اسامه پـه شـان حیثیـت لـری. اود اوسـني رژیـم د دښمنـانو پـه لسـت کـی معرفی شوی دی. پـه دغـه کنفرانس کی پـه دی برسره چی کـابل تـه دحکمتیـار پـه راتلـو بـاندی دبطـلان کـرښه راښکـودل شـوه. دسـم نیمائی کـابل د ویجـاړولو اودبـی شـماره بـی ګناه خلکـو د وژلـو ګوته هم ورته نیول شوې ده.

کـه څه هـم چـې د کورنیـو چـارو وزارت د ملـي امنیـت، کـابل ګارنـیزیون او د نړیوالـو سـوله سـاتو ځواکونـو ارګانونـو پـه ګډه دکابل ددفاع سنګرونه او تدابیر نیولي دي خو داچې تروریســتي شبکې هم په مسلکي لحاظ لاد مخه تر بیه شوی دی دابه ګرانـه وي چې د تروریستي شبکو پلان شوی تخریبې عملیات د انفجار نه د مخه شنډ کړي.

په ښاغلي کرزي باندې د ناوړه قصد نړیواله غندنه او په تیره بیا د ښاغلی بوش او نورو مشرانو څرګندونې د دې امیدواري ورکـوي چې د کابل نړیوال ملګري متعهددی خو به دې شرط چې انتقالي نظام په کور دننه سیاسي او نظامي عوارض ونه کړي.

نمایي از سیمینار بین المللی توسعه مطبوعات آزاد و کثرت گرا در کابل

چاپ پول جدید افغانی اقدامیست مناسب اما ...

اخیراً دولت انتقالی اسلامی افغانستان اعلام نمود که پول جدید افغانی را چاپ نموده است و بتاریخ ۱۵ میزان سال روان انرا نشر و توزیع خواهند کرد. در کنفرانس مطبوعاتی که بتاریخ ۱۴ ماه سنبله در مهمانخانه دافغانستان بانک به اشتراک محترم اشرف غنی احمدزی وزیر مالیه و محترم انورالحق احدی رئیس عمومی دافغانستان بانک تدویر یافته بود اعلان گردید که نوتهای جدید هزار، پنجصد ،یکصد ،پنجاه، بیست ،ده ، پنج ، دو ، ویک ، افغانیگی خواهد بود که هر واحد پول برابربه هزار افغانی پول قبلی ودو هزار افغانی پول جنبشی ارزش خواهد داشت. تبادله پول از تاریخ ۱۵ میزان سال روان تا ۱۴ قوس جریان خواهد داشت وبعد از ۱۴ قوس پول کهنه قابل چلند نخواهد بود.

چاپ پول جدید بدون شک گام ارزنده ای است که بخاطر بهبود وضع اقتصادی و جلوگیری از تورم پولی برداشته شده است. ولی چند نکته در اینمورد قابل توجه است نخست اینکه از چاپ و توزیع غیر قانونی بانکنوتهای فعلی در طول مدت که قابل چلند اند جلوگیری گردد دیگر اینکه پول جدید بغیر از یک افغانیگی اجزای نیم افغانیگی و یا کوچکتر از انرا ندارد چون یک افغانی نظر به اظهار رئیس محترم دافغانستان بانک معادل است با دونیم سنت امریکائی بناً در صورتیکه پول افغانی اجزاً نداشته باشد ارزش ان خود به خود پایین خواهد امد زیرا اجناس که هم اکنون به پنجصد افغانی خرید وفروش میگردد به یک افغانی خرید وفروش خواهد شد گرچه رئیس محترم دافغانستان بانک وعده داد که در آینده اجزای پول افغانی نیز نشر می گردد ولی تا انزمان این مشکل باید در نظر گرفته شود. همچنان ارزش واحد افغانی جدید معادل هزار واحد پول افغانی رایج در نظر گرفته شده و زمانیکه از محترم رئیس دافغانستان بانک در اینمورد که واحد پول افغانی جدید با واجد پول افغانیکه در زمانهای قبلی یعنی اینکه ارزش پول افغانی در مقابل اسعار خارجی بلند بود نیز دارای چنین ارزش خواهد بود جواب مثبت گفت .یکعده از متقاعدین ، معامله داران وحسابداران بانکی در زمانی که ارزش پول افغانی بلند بود مستحق بودند تا ارزش پولی بلند برای شان تعین میگردید برای اینکه معیاد معین که ارزش پول افغانی مانند هم اکنون یک دالر چهل افغانی میگردید و یا قریب به این معیار بود فورمول جداگانه در

نظر گرفته میشد بهر صورت این اقدام دولت بخاطر جلوگیری از تورم پولی ،چاپ غیر قانونی ان ووحدت ملی و استقلال پولی گامیست ارزنده وقابل ستایش امید داریم پیامد های ان اسباب نیکبختی بیشتر را به مردم افغانستان به ارمغان آورد. (شفیق حقپال)

ستونزې د حل لاره غواړي

په کابل ښار کې د خپل منځي جګړو د پيل او دوام په وخت کې ډيرو کابل ښاريانو د هجرت په لوري خپل بچيان روان کړل ګاونديو هيوادونو او يا په هيواد کې ځينو ولايتونو ته وليږديدل خو اوس چې بيرته مرکزي حکومت راجوړ شوي دي نسبي سوله او امنيت رامنځته شوی دی مهاجر هيواد وال د هيواد غيږي ته راستنيږي د ارادي خبريال د کابل ښار د ارزان قيمت په پروژه کې د يوه مهاجر هيواد وال سره دهغه د ژوند او ستونزو په هکله مرکه کړيده، نوموړی چې ضياء الرحمن نوميږي د دفاع وزارت افسر دی د يوی پوښتنې په ځواب کې يې وويل: مونږ کراچی ته تللي وو د تعليم د فيس وسه راسره نه وه زامن مې بی سواده پاتي کيدل او د وطن مينه راسره وه دلته بيرته راغلو مونږ ته يې ۲۰۰ ډالره او غنم راکړل او کرايه زمونږ ۱۳۰۰۰ کلداري شوي او زه لانور هم باقي شوم.

دلته د اوبو ستونزي ډيرې دي بريښنا نشته د غلو ويره هم شته که چيري دولت دې پروژې ته بريښنا راولي زمونږ ستونزي به حل شي. دغه کور چې په کې اوسيږم خاوند يې نه پيژنم په خپل سر په کې ناست يو دروازي او کړکی نه لري. د ارزان قيمت پروژه کې د بياجوړلو کارونه پيل شوی خلك او به تيره بيا دولتي مامورين د ترانسپورت په هکله ډير تشويش لري اوله ستونزه سره مخ دی دمعاش زيات اندازه يې په کرايه کې لګيږي ضياء الرحمن وايي که چيري اړوند اداري واحدانه خپلو کارمندانو ته دولتي موټر د تګ راتګ لپاره ورکړي ډيري ستونزي به حل شي خبريال ليکي: د معارف وزارت تر څنګ د خيرخاني کوټه سنګی، باغ بالااو چار راهي قمبر په موټرونو باندی او دغه راز د هود خيلو او وزير اکبرخان او نورو سميو په بس تم ځايونو کې ډيره ګڼه ګوڼه ده که چيري دولت د کابل په ورانو سيمو کې خپل اداري واحدونه فعال او ودانې يې جوړي کړي او ورسره سم بريښنا ورته جوړه شي نو کابل ښاريان به خپلو کورونو ته لاړشي په اوسنيو سيمو به ګڼه ګوڼه او د کرايي کورونو ستونزه به چې يوه کوټه په ۵ لکه نه پيدا کيږي حل شي خو د اوس لپاره ډيره ضرور ده چې د موجودو ستونزو د حل لپاره ملي بسونه زيات کړي او يا له شخصي ترانسپورتونو څخه مرسته وغواړي چې ښاري بسونه دغه ستونزه حل کړي

سهراب ديدار

سفارت ایالات متحده امریکا ۴ سپتمبر سال ۲۰۰۲

اعلامیه مطبوعاتی

به مناسبت اولین سالگرد حملات ۱۱ سپتمبر سال ۲۰۰۱ مایکل بلومبرگ شاروال نیویارک نامه ذیل را عنوانی مردم جهان ارسال نموده است:

دوستان عزیز!

بتاریخ ۱۱ سپتمبر سال ۲۰۰۱ یک عمل وحشتناک علیه زنان و مردان تقریبا مربوط به هر نژاد و عقیده مذهبی سازماندهی گردید و یرانی مرکز تجارتی جهانی منجر به هلاکت تقریبا ۲۸۰۰ انفر بشمول اتباع ۹۱ کشور شد. این حمله در شهر نیویارک صورت گرفت اما برهر گوشه جهان تاثیر نمود.

از همان روزوحشتناک بدینسو، مردم و حکومات بسیاری از کشورها بشمول شمه انزجار شانرا را پیرامون این عمل ناشایسته ابراز نموده، از مبارزه جهانی علیه تروریزم پشتیبانی نمودند و به خاطر بازسازی نیویارک سهم گرفته اند. بمناسبت این سالگرد المناک، میخواهم قدردانی و امتنان مردم نیویارک را بشمابخاطر کمکها و اظهار پشتیبانی شما برسانم. همبستگی که در سراسر جهان با شهر ما ابراز گردید باعث راحتی وقوت زیاد همه نیویارکی ها، بالخصوص فامیل های انعده کارمندان اطفائیه، ماموران پولیس و کارکنان خدمات عاجل گردیده اند که همان روز در حالیکه جان های دیگران را نجات میدادند کشته شدند. اگر چه ما ان تلفات زیاد را نخواهیم فراموش کرد که متحمل شده ایم، نیویارک امروزی از ان شهری قوی تر است که یک سال پیش بود. این شهردارای عزم باز سازی بوده و مصمم است تا ازادی گران بها را حفظ نماید. دوستی ثابت شما یک خاطره دوامدار است و آن اینکه جهان با ما عزم مشترک دارد تا یک اینده بدون ترس را ایجاد نمائیم

شهر درهفته که گذشت

۱۱- سنبله موظفین امنیتی بتعدادسی وشش فیر مرمی راکت RPG7 ،۱۳ فیر مرمی توپ ۸۲ ملی متری و مقداری مرمی پیکا وکرینوف را که در یک منزل واقع دهمزنگ از مربوطات ناحیه سوم شهر کابل جابجا گردیده بود کشف نمودند.

۱۱-سنبله ارتباط مستقیم تلیفونی بین کابل و جلال آباد از طریق دستگاه ستلایت تامین گردید. این لین ظرفیت ده کانال بین المللی را دارا بوده که هموطنان ما در کابل مزار شریف و هرات باداًیل نمودن از ۱۰ الی ۶۰ شماره ۱۰۸ به اسانی رابطه مستقیم تلفونی حاصل کرده میتواند. این دستگاه ارتباط افغانستان را با کود ۹۳ با سایر کشور ها نیز تامین نموده است.

۱۲- سنبله کار ترمیم و ساختمان مجدد سرکهای چهلستون الی پل ارتل و چهلستون الی کوته سنگی از مسیر قلعه شاده به همکاری مالی موسسه جیکا کشور جاپان به طول ۱۴ کیلو متر آغاز گردیده است

.۱۲ - سنبله یک عدد بمب از استیشن بس های برقی در ساحه مربوط حوزه پنجم توسط موظفین امنیتی کشف وبدست امد.

۱۲- سنبله پنج عراده موتر جیپ را کشور ایران به وزارت معارف مساعدت نمود.

۱۲سنبله موظفین امنیتی به تعداد ۷۶ صندوق مرمی زیکویک ۴۳ فیر مرمی توپ ۸۲ ملی متری و دومیل کلاشینکوف را از ساحات شرق کابل کشف و بدست اوردند.

۱۲ سنبله کار سروی و دیزاین و پروژه سازی سرک کابل کندهار اغاز گردید. به اساس این پلان انجینران سرک سازی ریاست سروی و پروژه سازی ساختمان های ترانسپورتی وزارت فواعد عامه کار سروی و دیزاین این پروژه را به صوب ولایت غزنی الی قندهار آغاز نموده اند.

۱۳سنبله ارتباط مخابره تلیفون بین ولایات کابل ،لوگر وپکتیا که از سال ۱۳۵۷ به این سوقطع گردیده بود تامین گردید.

۱۳سنبله بیست و سه کیلو گرام هیروئین که در تانکی یک موتر تونس جابجا گردیده بود در ساحه پلچرخی همراه با حامل ان بنام جنت گل باشنده ولسوالی شینوار توسط موظفین امنیتی دستگیر گردید.

۱۳ سنبله ۸۶ تن از فارغان لیسه های ذکور و اناث مرکز وولایات کشور در امتحان کانکور شمولیت در طب نظامی شرکت نمودند.

۱۳سنبله پنجاه وپنج نفر از اسرای جنگی پاکستان در میدان هوائی کابل بجانب پاکستانی تحویل داده شد. به اساس تفاهم قبلی که میان مسوولین دولت انتقالی اسلامی افغانستان و دولت پاکستان در رابطه به رهائی اسیران جنگی انکشور صورت گرفته بود پنجاه و پنج نفر از اسیران جنگی پاکستان که به طرفداری از طالبان در مقابل مردم افغانستان جنگیده بودند از حبس رها گردیده وبه مقامات پاکستانی تسلیم داده شدند.

اراده

اراده ازشما ودرخدمت شما

اراده در جهت ایفای تقشش که خدمت به وطن وهموطنان عزیز است و به زودی بـه عنوان روزنامـه یـی بـا تیراژ بلند در دسترس قرار خواهد داشت تصمیم به برداشتن گام بیسـابقه یی در عرصـه مطبوعـات واعلانـات کشـور گرفتـه است

. اراده نشر اعلانات مفقودی اطفال، مریضان دماغی، کمک هـای موسسـات خیریـه، سـره میاشـت وزارت هـای معارف، شهدا ومعلولین وامور مهاجرین را رایگان به نشر می رساند .

اراده از نشر اعلانات فوتی، مراسم فاتحه خوانی هموطنان و عرضه خدمات اجتماعی رایگان دولتی وشخصی ومفقودی اسناد هویتی هموطنان صرف وصرف مصارف چاپ را تقاضا می کند .

اراده اعلانات سایر دوایر وارگانهای دولتی را با پنجاه فیصد تخفیف می پذیرد .

اراده اعلانات تجارتی وتبلیغاتی تجار ملی موسسات وانجوهای داخلی وخارجی را با سی در صد تخفیف به نشر می سپارد، اراده مشوره های مسلکی را درترتیب اعلانات وتهیه عکس برای انها بگونه رایگان عرضه میدارد .

مرجع مفاهمه : دفتر نشریه اراده : پروان مینه ایستگاه سینما بهارستان کوچه مقابل رستگار درملتون و یاتلیفون موبایل :۰۷۰۲۲۴۷۸۷

تجارتخانه

پسران مرحوم حاجی محمد کبیر غزنوی

با عرضه مواد مورد ضرورت اولیه و تقدیم مواد تعمیراتی بـا کیفیت عالی درخدمت هموطنان عزیز قرار دارد.

روغن، بوره، سیخ گول به سایزهای مختلف و سایر ضروریات تانرا به قیمت مناسب از این ادرس ها بدست بیاورید.

کابل : سرای وزیرگل مندوی جدید منزل چارم تلیفون (حاجی اقامحمد) ۲۰۷۳۱، موبایل ۰۷۰۲۷۹۶۵۱

هرات: تعمیر مقابل شاروالی تلیفؤن (فدا محمد) ۰۹۳۴_۲۲۰۰۱۸

کندهار: بازار شاه متصل ضیایی مارکیت تلیفون (نصیر احمد و نثار احمد) ۰۹۶۶۲۱۰۱۱۷

مردم چی میگویند!

میگویند: یک تیم باستانشناسان ریاست باستان شناسی و حفظ ابدات تاریخی مربوط وزارت اطلاعات و فرهنگ کـه از مجرای قانونی بخاطر اجرای وظیفه عازم ولایت بامیان گردیده بود توسط قوماندانان محلی مورد توهین و تحقیر قرار گرفتـه و اجـازه فعالیت برای شان داده نشد میگویند تفنگداران حاکم بر مناطق مختلف ولایت بامیان که اکثرا از اوامر مرکز سربازمی زنند هنوز هم خودشانرا پابند اصول هـای گروهی و خربی منحصر بخودشان دانسته و از افغانستان شمول شدن ابامی ورزند.

میگویند: شرکت بیسیم افغان کـه بـا بدست آوردن دل مقامات مسوول توانسته است دست و پـای هـر رقیب را در افغانستان کوتاه کند اکنون بـا استفاده از تعلقات موجود و سو استفاده از تسلط (ناپرسانی) بر مملکت بیچاره مان بساط چور را گسترده است این شرکت خلاف تعهدات قبلی نه تنها از کال ها که رخ نمی شود وکمپیوتر جواب ارایه میدارد پول می ستاند بلکه مـاهوار به حساب خودش و بدون هیچ چون وچرائی دوازده دالـر از حساب مشترکین تیلفون هـای همراه (موبایل) می کـاهد و حرف دیگر اینکه توزیع تیلفونها اضافـه از ظرفیت توسط ایـن شرکت مشکلات جدی را در دایل نمودن نمرات ووصل شدن بـا نمرات مورد ضرورت رونما کرده است.

میگویند: عده ئی که با فورم و نشـان وینوفـورم هـای شـان عقب اشترنگ های موتر های تاکسی بخصوص سراچه ها که نام خدا تعداد آنها به گونه چشمگیر روز افزون است، جـاگرفتـه و بـه تاکسی رانی مشغول اند نه تنها راکبین را بعد از سوار کردن در موتر خادم و نوکر وسرباز و غلام شان فکر کرده توهین و تحقیر می کنند بلکه هر کجائی که دلشان خواست اورا از موتر پیـاده کرده و به زور پولشانرا می ستانند، از آنجاییکه وظـایف تولـی انضباط از تشکیل گارنیزون کابل فراموش شده هرکسی با به تن کردن یونیفورم نظامی می تواند در هرساعتی از روز یاشب هر چه دلش خواست بکند ولو ایـن اعمال خلاف موازیـن و قوانیـن نظامی و نظامیان ویا هتک حرمت آنان باشد.

خسرو محیا

خبردار!

اجراات ترافیک در شهر چنان می نمایاند که این اداره هـم بـا پیروی از شعار به کس چی و بمن چی که در این اواخر در شهر نا پرسان ما رایج و دایر گردیده است از بـار مسوولیت های خودش شانه خالی کرده و جاده های شهر را در اختیـار سواران قرارداده تا هر چه دلشان خواست با پیاده ها بکنند.

اراده: از عموم شهروندان کابل بخصوص پیاده هـای محترم احترامانه تقاضا بعمل می اید که صدای نکشند، و به جای اعتراض و انتقاد شکرانه بجا اورند اخر اقلا اداره یـی و مسوولی در این شهر پیداشده که ادعای اهل کار بودن نمی کند و همه مسـوولیت هـایش را بـا دیـگران تقسیم کـرده ببینید به دریوران واسط هـای نقلیه و ترانسـپورت شـهری شـامل تـا کسـی هـا لایحـه کرایـه، خودسـری در تعیییـن ایستگاه ها، تقسیم خط السیر به چند ایستگاه (مثلا از حصه دوم خیر خانه الـی سرای شمالي پنج هزار افغانی، از سرای شمالی تا پروان سوم ویا بـاغ زنانه پنج هزار دیگر و از انجا الی ده افغانان پنج هزار سومی) پارکینگ هـای خود سرانه، فرار از حادثه، عدم رعـایت قوانیـن ترافیکی و غیـره وغیره را بگونـه اضافـه کـاری و شاقه و بیکـار حوالـه کـرده است همچنان از عموم سواره های محترم استدعا بعمل می اید که پدون در نظر داشت عـدل و انصاف و ضمیر و حکم وجدان به چاپیدن پیاده ها تا انگاهی ادامه دهند که دستی از غیب انها رانیز به جمع پیاده ها حساب کند.

در اکـثر ولایـات کشـور مسـوولین ادارات دولتـی اعضـای خانواده، اقـارب ونزدیکان شانرا در پست هـای اداراتی کـه خود مسوولیت انرا به غنیمت گرفته اند بدون در نظر داشت اهلیت و صلاحیت انان مقرر و گماشته اند این روند در عده یی از ادارات به جای کشیده که یکنفر غیر از اقـوام مسوول صاحب را در ان ادارات و نمی توان سراغ گرفت. اراده: جـان برادر نشینده ای که می گویند: برو خود را قـوی سـاز اگر راحت جهان طلبی -که در نظام طبیعت ضعیف پامـال است واگر امکانات قوی شدن در دست نیست به دامن صبر دست بازید، روزی فرامی رسد که اینها سیر شوند و از کـار کردن در ادارات دولتی عارنمایند انگاه اگر زنده بودیـم نوبـت مـن و توهم می رسد.

اوریدلي مودی

اوریدلي مودي چې دطالبانو درژیم دسقوط نه وروسته د کونړ ځنګلونو څخـه د لرګیـو انتقـال او قـاچـاقی فعـالیت بند کړی شوي دی او پـه دې برخـه کـې د کونـړ او ختـیز زون مسوولین د بهرنیو راډیوګانو سره په تاکید سره ددغه بندیز یادونې کوي. خـو اوریـدل شـوي دي چـې د لـګول شوي بندیز سـره سره د ختـیز زون د ځینـو واکمنـو پـه استشـاره اوس هـم دورځې د پنځو څخه تـر شپږو لاریـو پـورې چـارتراش د کونـړ د ځنګلونـو څخه په قاچاقي توګه ایستل کیږي او لګول شوي بندیز یې متاثره کړی دی. اوریدلـي مـو دي چـې ورم کـال د شلترونو په غیر دولتي موسسـه کـې چې طالبـانو د عیسویت په تور کـوم افغـانـان نیـولي وو یـو شـمیر یـې د سل زره ډالرو داخستلونه وروسته خوشي کړي وو.

د شـلترنو د موسســې یـو کـارکونکی چې د نوم د ښودلونه یـې ډډه وکـړه پـه یـو خصوصـي مجلس کې ووئیـل چې طالبانوپه دې قضیه کې سل زره ډالر رشوت واخیست او یوشمیر کسـان یـې د بندنه خوشي کړل.

ددغـه عینـي شـاهد وینـا ده چې دغـه رشـوت خـوار محـرم وو اود شــلترنو د موسســې هغــه کــارکونکی چــې پــه دې قصــه بـاندې خبروو په تینګار سره ورتـه ویـل شوي وو چـې بـایـد د افشـاء کولو نه یې ډډه وشي.

اوریډلي مودي چې لږ تر لږه په اونی کې یو آزاد اخبار، اونیزه یا میاشـتنی مجلـه راوزي خـود چاپولـو نـه وروستـه بیرتـه تحویـل خـانو تـه ورځي دا چــې د یـوي خوانه زیاتره خپرونې د محتـوا پـه لحاظ کمزوری وي اودبلې خوانـه پـه افغاني ټولنه کې دمطبوعـاتي خپرونـو داخسـتلو اولوسـتلو فرهنګ د نشت برابـردی ځکـه نو خپرونې بـایـد یـا پـه مجـاني توګه وویشل شي او یا تحویل خانو تـه وسپارل شي اوپه لاژم فرصت کې د داوطلبی د لاري د حمـامونو د تودلو دپاره لیلام شي.

ویل کیږي که چیري دمطبوعـاتی خپرونـو تعـدد همداسـي دوام وکړي کیدای شي چې د افغانـي پیسـو یـا اقتصـادي بحـران تـر څنګ فرهنګي بحران هم رامنـځ ته کړي.

سترګه ور

اراده

د افغـان نشـراتی مـرکز خپـرونه

هر چهارشنبه زیر نظر هیت تحریر انتشار می یابد

موسس : حاجی سید داؤد

مدیر مسوول : ظهور افغان

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد

آدرس: پروان مینه (سینمای بهارستان کوچهٔ مقابل رستگار درملتون)

تلیفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷

ERADA

Weekly Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center

Fuonder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan

Mobil Phone : 070279304

اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خودشان مربوط است

کمپوز، دیزاین وچاپ: مرکز خدماتی کمپیوترومطبعه افغانزی

تلفون: ۰۰۹۳۷۰۲۷۵۱۹۱ ۲۲۰۰۸۲۰۱

قیمت یك شماره ۲۰۰۰ افغانی